

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Kül-monostorutca 181. szám.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-szor 7 kr., 2-szor 4 kr., 3-szor 5 kr., s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Vogelnél (Wollzeile 9. sz.).

Nyilvántartási cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltek.

Megjelen a lap hetenkint háromszor, u. m.

kedden, csütörtökön és szombaton déln.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Pest, február 24. 1867.

(D.) Gróf Andrássy Gyula ma a napok hőse, Deák és pártja diadala benne van személyesítve, e férfi, ki az élet delén áll, teljesen bírja a polgári tevékenység erélyét, elég ifju azon szükséges mozgékonyaságra, melyet nagy küzdelmekkel megbirkózni hivott helyzete igényel, s elég vén arra, hogy tudjon szigorú lenni oly akadályok ellenében, melyek azon út elé hártatnak, a melyet ő és pártja hazánk jobb jövőjének biztosítására a legalkalmasabbnak talál.

Nem mondom, hogy a miniszterelnök már megpróbált erő volna az országkormányzás terén, de már 1848-ban még fiatalan fontos diplomatiai missiókat töltött be, s azon élénk küzdelemnek, a mely a mostani dolgok kivívásáig a függönyök megett, a döntő körökben folyt, legfő factora gróf Andrássy vala, s eleven esze, őszintesége, bátorsága s politikai jellemének határozott szabadelvűsége egyaránt kitűnt e küzdelem alatt, míg pártja iránybani szerénységét s rokonérzelmének testvériségét a hatalom főfokán is ekkor hiven megtartja.

Benne van személyesítve azon nagy párt, mely, mint Herkules a kigyóval, küzdött meg az absolutizmussal; ez utóbbi egykor gróf Andrássyt halálra ítélte, de a halott fölkel a sírjából s hivatta lön arra, hogy ő döfje a gyilkoló tört az absolutismus szívébe.

Reméljük, hogy ez absolutismusnak csak végvonaglása már azon szaggatott utóhang, melyet a reactio töredékének napi közegeiben még hallhatunk; s valamint Magyarországot alkotmánya rehabilitáltatott, úgy az örökös tartományokban is az alkotmányos élet korszaka veszi kezdetét.

Gróf Andrássy ezen általános politikai hivatása mellett, egy igen fontos belkérdésünknek is Erdély s Magyarország egységének personificatioja. Ő székely eredetű magyar főúr, praedicatuma Csik-Szent-Király és Krasznahorka, kellem- és szelleműs neje erdélyi hölgy, gr. Andrássy erdélyi birtokai Erdély szívére a Maros-völgyén fekszenek; ő nem fogja soha megtagadni a hönegység azon politikáját, a mely nemcsak meggyőző dőseben, de születésében s sorsában egyiránt gyökerezik.

És ha az alkotmányért folyt küzdelem, legnehezebb próbáját Erdély magyarsága állotta, jól esik szívünknek a sors azon elégtétele, hogy e miniszteriumban ott látjuk azon férfit, ki ez erős és határozott küzdelem élén állott, ki akkor, midőn a nemzet politikai befolyását veszítette, az anyagi és szellemi előhaladásra hivatott intézetek megszűlésére lelkesíté a népet, áldozta idejét s vagyonát, s habár éppen ezen, jövőre még fontosabb hivatásu intézeteink melyen fogják érezni azon központjuk nélkülözését Kolozsvár falai közt, a ki maga köré tudta gyűjteni a jobb erőket, a ki vendégszerető asztalánál fogadta királyaságunk és a külföld azon tudományos fiai, művészeit, a kik Erdélyt időszakonként meglátogatták, s habár ma komoly figyelmünket keltheti fel azon kérdés, hogy midőn gr. Mikó új hivatása az erdélyi részek központjától elfogja, ki fogja őt azon feladatokban helyettesíteni, melyek nemcsak a szellemi, de az anyagi áldozatkészség erejénél s képességeit is követelték; mind a mellett szívőrémmel fogja hozni területünk népessége a közhazának ezen áldozatot, annál inkább, mert benne ő is meg van tisztelve.

A politikai jogvédelem azon actiójának, a mely a nyilvánosság előtt gróf Mikó személyisége mellett leginkább gróf Bethlen János s id. gr. Teleki Domokos együttes működésének tulajdonított, legerélyesebb factora volt Zeyk Károly, ki kevés zajjal, de sok eszélylyel, s úgy népszerűsége, mint belátása, helyes összeműködésével által, ügyünknek a legfontosabb szolgálatokat tette, és pedig annyira szerényen, hogy működésének valódi központtássága leginkább a kolozsvári gyűlés alatt, akkor lön nyilvánosabban leleplezve, a midőn a képviselők nála testületileg tisztelkedtek.

E férfit a belügyi államtitkárság legterheesebb kötelességei fogják a mi helyhatósági központunktól elragadni; de nem lehet kétségünk, hogy a királyság összes ügyei-

ből reá háruulandó gondok között is, közvetlen szülőföldje érdekeiről s jobbajáról nem fog elfeledkezni, kezességet nyújtanak nekünk erre nézve, úgy ügyeinkkel, mint személyiségeinkkel bővebb ismeretei.

A többi miniszterektől is érdekeink s ügyeink hő támogatását várhatjuk, b. Eötvös gyakran volt már Erdély vendége s kedves emléket hagyott hátra szíveinkben a muzeum megnyitáskor elmondott szelleműs és rokonzenes szónoklata, s barátságos és nyájas társalgásai által. A kereskedelmi miniszter, Gorove, azon népfajból vette eredetét, a mely az erdélyi részekben kiválóbban képviseli a kereskedelmet, a többi miniszterek is, mint képes és alkotmányos gondolkodásu emberek ismeretesek, s így előre is bizalmi szavazatunkat adhatjuk a miniszteri combinatio iránt. Hogy az egyes miniszteriumban minő erők és hogyan lesznek beosztva? arról még nem szólhatunk, mert általában ekkor a személyiségek kérdése még legfeljebb a hatalomra jutott párt, vagy miniszterek elzártabb körében ha tárgyalatott; kérdésen kívül egy felelős kormányzat összealkotásánál kevesebb szerepet játszhatnak a protectio és nepotismus, mint a hogy játszott a dicszerűtalis rendszerekben, ha a miniszteriumok magokat nem a legjobb erőkkel erősítik meg, legtöbbet magoknak ártanak, s saját feladatukat nehezítik, mely felelősségüknek fogva a parlament s a nyilvános irodalmi organumok ellenében, csak is a legjobb erők correct összeműködésével által megoldható.

Kérdésen kívül e részben is a miniszterium nem szorul a mi figyelemzésünkre, s remélhetjük, hogy azon 18 éven át tapasztalt s általunk gyakran használhatott mondatnak: „parva sapientia regitur mundus,” az új korszak le fogja jártatni veszedelmes uralmát.

A megyék restitúálása.

Midőn a magyar királyság felelős miniszteriuma törvényes hatáskörébe lép, s az alkotmányos kormányzat minden ágazatait új életre hívja fel, ezen nagy államéleti mozzanat föltétlenül maga után vonja az eddigi törvénytelen kormánygépzet legutolsó kerekének is felretakarítását.

Ennél semmi se természetesebb.

Az alkotmány értelmében felelős kormány rendszere merev ellentétben áll az absolutismus és reactio által 18 év óta különféle formákban és címek alatt octroyált rendszerekkel, s ezektől alig kölcsönözhet csak egy szeglet is, újból kell alkotnia mindent, határozott félrelökésével az egész fundus instructusnak, mit a törvény ellenes kormánytól átvész.

Ez elutasíthatlan követelmény a rendszer, a törvénytörő alkotmányosság elvének szempontjából; s ez áll azon gépezetre nézve is, mit — a közbizalom embereknek ezeltől néhány évvel történt testületi visszalépése után — gr. Nádasdy „megyei” hatóságok czime alatt berendezett az ismeretes system elvei s végcéljának érdekében.

Az utóbbi években virágzott törvény-ellenes provisoriumnak tehát a megyékben is meg vannak számlálva napjai; az alkotmány szerinti törvényes rendszer, mint idegen testet, löki el magától az eddigi rendszerek itteni közegeit is.

Ez iránt mindenki bizonyos lehet, s vita tárgyat nem is képezi.

De mindaz, mi ez elvi szükségesség szempontjának körén kívül esik, u. m. az átmenet módjai, személyi kérdések stb. csak másodrangú kérdések gyanánt merülnek fel, s képezik már is a publicistai eszmecsere tárgyát.

Ez eszmecsere a „Pesti Napló” nyitotta meg, több cikket közölve, különösen az igazságügyi miniszterhez szólókat.

Az első cikk, G—n aláírással, „Egy szó a miniszterhez” cím alatt övni akar a rögtön átalakulás hátrányos következményeitől. Ez opportunus szempontból irt cikk is azonban aldosztul dobja oda a politikai hatóságokat, s megnyugodva a közigazgatás azonnali átalakításában, kiválóan az igazságszolgáltatási érdekek szempontjából indítványozza, miszerint a bíróságok teljes újból szervezése egyelőre mellőztessék, mert ez szerinte roppant károkat, juristitumot, zavart idézne elő. Mig a codificatio az új korszerű házat fel nem építi, az igazságügyminiszter ne fogjon a meglevő régi rozsanatnak felbontásához. Javítson, tatarozzon, cserélje ki a rothadt zsindelyt s téglákat épékel, de

tovább ne menjen. Igaz, hogy „roppant nagy az elégedetlenség a mostani provisorius bírói személyzet fel, sőt a gyűlölet iránta országsszerte!” De ki bűnböztessük meg azon bírói hatóságokat, melyek — ugymond — mégis törvényes téren állanak (míg a királyi curia, kerületi tábla s kir. váltótörvényszékek) azoktól az első fokú rendes bíróságoktól, melyek régi municipiumaink kiegészítő részei volnának, de melyeknek személyzetét kinevezte a provisorium, a helyett, hogy a vármegyék és városok közönsége választotta volna. Sok a panasz a bírói személyzet egyesei ellen; de több az alapos panasz a szerkezet, az állapot, a rendszer ellen. E rendszert azonban nem változtathatni meg rögtön; a személyi kérdés pedig alárendelt valami. Azért míg új rendszer nem teremtetik, a miniszter ne állítsa a mostani nyikorgó munkásság helyébe a szünetet, a zavart, a provisorium bírói személyzete restitantiának állandósítását; mert ezek voltak utóbbjai az 1861-ki bírósági változásnak is, s a nemzet közigazgatásában ezzel nagy kár okoztatott. A provisorium restitantiát a provisorium személyzete dolgozza fel: ne hagyja örökségül az új alakulásra. A provisorium bírói egyéneit is különböztessük meg egymástól; van köztük derék ember is, a kire rá fogunk szorulni; nem szükség mindenre rákiáltani, hogy „meghalt.” Hanem epuálni lehet és kell is, addig is, a bíróságok mostani személyzetét. Fődolog — ezikkiró szerint — a miniszteri felügyelet, a disciplinaris hatalom szigorú gyakorlása mellett megmenteni az igazságszolgáltatás folytonosságát.

Körülbelül ez lényege az opportunizálással e téren legtovább menő cikknek.

E cikk — mint értesültünk — Pesten, s a Királyhágón innen is nagy resensust idézett elő, s maga a „Pesti Napló” több hatályos ellenargumentumokat tartalmazó cikket hozott e fontos tárgyban; egyiket Horváth Dömötől, kinek nézetét az említett irányadó lap is magáévá teszi, mely nézet szerint a megyék alkotmányos restitúója azonnal végrehajtandó; mert az alkotmányos szervezés, ha nem is lesz tökéletes, de bizonyosan kielégítőbb lesz, mint az ismét ideiglenesen meghagyandó provisorium. A provisorium oly egyénekből szerveztett, a minőket az akkori kormány éppen kaphatott. De most a jobb erők is, melyek elvből visszavonultak volt, vállalkozni fognak a közszolgálatra, s elvárható — ugymond — higgadságunk és eszélyességünk, miképp a provisoriumból is a képesebb és jellemesebb hazafiak beválasztatnak. ugyszólván szünetelés nélkül elérhető a cél, míg a teljes codificatio két évig is kellene tán várunk. Sajnosan igaz, hogy 1861-ben szünetelés következett be, de akkor a Bach-korszak hatóságai már előre felszünetet tartottak májusig, s aztán a bizonytalanul vált helyzet közepette, a megyék — az országgyűlés feloszlásáig — a bíróságokat alig alkothatták meg. De most, más a helyzet. Most a felelős kormány kezdeményezésével a megyékben az alkotmányos szervezés legfőbb két fő alatti végrehajtható, s legrosszabb esetben a provisoristák az átalakulás közepette pár havi felszünetet ejthetnek. A mi szüntűg, s még károsabban bekövetkezhethet, ha ismét s huzamos időre csak provisorie tételnél intézkedés.

Egy (Sz. S. aláírással ellátott) másik cikkében ugyanazon lapnak határozottan kimondatik, hogy „a jelen viszonyok közt elvétett lépés lenne, ha a törvényszéki bírák, a közigazgatási tisztviselőkkel együtt, választás alá nem bocsátatnának.” Untig elég — ugymond értekező — a közhangulat lelohasztására, hogy az adóhivatalok „ne bántsd virágok”, s nincs elég fontos ok a közvéleménnyel ingerkedni. A választott tisztviselők s a provisorie meghagyott törvényszékek nem férnének össze. Ezer baj és zavar keletkeznék. Nyugodjunk meg abban, hogy a megyei bizottságok saját érdekükben avatlan egyéneket a bírói székbe ültetni nem fognak. A megyei hatóságot mind közigazgatási, mind törvénykezési tekintetben visszaállítani lehet és kell! A miniszterium sürgős és egyik legfontosabb feladata ez. De a megyék bafafias érzelmétől joggal el lehet várni, hogy a magyar felelős miniszteriumnak utjába nemcsak akadályokat nem gördítenek, sőt inkább teljes készséggel támogatják, mert igen jól tudják, hogy a 18 évi fonák intézkedések, octroyálások, egy tollvonással zavar nélkül meg nem semmisíthetnek.

Ezen komoly s figyelemre méltó cikknek van egy reánk, megyei emberekre nézve, igen practicus része, mely az új megyeszervezés gyakorlati végrehajtása körüli irányadó felfogást involvál. Hasznosabbat alig hiszszük tethetni, mintha azt szó szerint ide igatjuk:

„A megyék visszaállításánál — ugymond ezikkiró — ha mindenben és szorosan a törvény betűjéhez ragaszkodnánk, a célzt aligha elérhetnők, mert a jogfolytonosság azt is igénylené, hogy az 1848-dik évi megyei bizottságok hivassanak össze, s azon évi megyei tisztviselők foglalják el helyeiket; hogy azonban ez teljesen lehetetlen, azt bizonyítani nem kell. Maguk a megyék is, belátva ennek lehetetlenségét, 1861-ben tul tették magukat ezen kétségeskedésen, megválasztották a megyei bizottságokat, s ezek megválasztották a megyei tisztikart. Ha tehát — a mennyire csak lehet — a jogfolytonossághoz ragaszkodni lehet, és ragaszkodni kell; akkor kötelességünk az 1861-ik évi megyei bizottságokat hívní össze, melyek a főispánokkal egyetértőleg, megválasztják a megyei tisztikart is, és működésüket a törvény értelmében azonnal megkezdik és folytatják, míg a megyék véglegesen szerveztetni fognak.

Ezzel azonban nincs még bevégezte a megyék rendezése. Tudjuk, hogy politikai kérdésekben sokkal inkább érdeklődik még az is, ki valóban keveset ért hozzá, s így tudjuk, mert tapasztaltuk, azt is, hogy az évnegyedenként tartott közgyűlésre vagy bizottsági ülésre mindig elég számsan szoktak megjelenni; azonban a politikai érdekű tárgyak az első és második napon bevégezten, sajnosan kellett azt is tapasztalni, hogy a közigazgatást vagy magántügyeket tárgyaló későbbi üléseken már alig jelent meg néhány közgyűlési tag. Nehogy tehát ezen ügyek, a részvét hiánya miatt, hátramaradást szenvedjenek, és másrésztől is, ne hogy a közigazgatási vagy magántügyeket, a negyedik közgyűlésekre kellessék halasztani — a mi csakugyan tetemes hátramaradást, sőt károkat okozhatna — szükségesnek vélném, hogy a megyei bizottság saját kebeléből egy kisebb bizottságot küldene ki, mely a folyó ügyeket elintézné, s a megyei kisgyűléseket helyettesítené. Ha jól emlékezem, több megye 1848-ban is tett ilyenmit intézkedések.

Az 1848. évi megyék nemcsak a közigazgatást, hanem a törvénykezést is kezelvén, nem kétkeltem, hogy sokaknak — különösen a szakértő jogtudósoknak fel fog tűnni, hogy a megyék visszaállításánál semmi különbséget sem tettem a közigazgatási és törvénykezési tisztviselők választására nézve.

Általános nézet az, hogy a közigazgatási tisztviselők azonnal, sőt jövőre is választassanak; de az már nem oly általános kívánság, hogy a törvényszéki bírák is választás alá vettessenek” stb.

Célunk levén e cikkben tekintélyes számú megyei olvasóinkkal megismertetni az egész eszmeforgalmat, mely a kérdés körül megindult, a historiai hűség kedvért tudomásul vesszük a „Politikai Ujdonságok” hozzászólását is, noha az kissé dissonans hang gyanánt esendül füleinkben. Minél elterjedtebb néplap ez, annál inkább sajnáljuk, ha azon — nyilván téves — felfogásból indul ki, hogy az 1848-ki törvények közül kizárólag a sajtó és a városi képviseletet szervező törvények azok, melyeknek azonnali végrehajtása semmi nehézségbe se ütközik, ellenben a megyék alkotmányos restitúálása — szerinte — majdnem képtelenség. Miért? Mert ha jó közigazgatást akarunk nyerni, meg kell várni, hogy az országgyűlés hozzon egy megyei választási törvényt, melyben meg legyen mondva: „kikből áll tulajdonképp a megye?” S rövideden a törvényjavaslat alapeszméjét (minden három évben új megyei bizottmány választása) pendítvén meg, avál végzi, hogy: „tehát várni kell, mert jelenleg a megyék helyreállításával nem demonstrálni akarunk, hanem ezeltűg, hogy jó, olcsó, igazságos és nemzet jellemünkhez alkalmazott közigazgatást nyerjünk.”

Sajnáljuk, de nem értjük e lap okoskodását, s kívánságos lenne, hogy jobban kimagyarazza magát, nehogy félreértésekre szolgáltatson okot.

Hogy kikből áll tulajdonképp a megye, addig is, míg a miniszterium annak népképviselet alapjani rendezésére nézve törvényjavaslatot fog az országgyűlésnek előterjeszteni, erre nézve — habár ideiglenesen, de teljes jogerővel s világosan — rendelkezik a törvény, t. i. az 1848. XVI. t. cikk 2-dik §-e.

S vajjon, ha a „P. U.” a, ki tudja mikor bekövetkező codificatioig a megyék helyreállítására nézve teljességgel várni akar, nem lesz-e kénytelen hazafias jó ezéjláral ellenkezőleg, a mostani provisorium prolongálása mellett, éppen nem „jó”, ugyancsak nem „olcsó”, szerfelett se „igazságos”, de már „nemzeti jellemünkhöz” egyáltalában nem „alkalmazott közigazgatás” nyereményében részletni miüket még vagy két évig?

H. S.

Pest város üdvözlő-irata a magyar miniszteriumhoz.

Méltóságos gróf, miniszterelnök ur!
Magas magyar miniszterium!

Ő cs. és Apostoli kir. Felségének azon magasztos ténye, melylyel hazánk eszedéves alkotmányának mielőbbi tetteles s teljes visszaállítása végett a magyar felelős miniszteriumot legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott, az egész hazát legnagyobb örömmel tölté el; mert ezen tényben a nemzet nem csak legforróbb vágyainak teljesítését, de egyszersmind hazánkra és a velünk fejedelmi közösségben élő országokra nézve egy boldogabb jövő alapját szemléli.

Még inkább fokozá ez örömet azon tény, hogy a felelős miniszterium a képvisleti rendszer legszigorubb igényeinek megfelelőleg, valódi alkotmányos módon alakított meg, és a magyar kormány élére oly kitünő férfiak állítottak, kiknek tényekkel igazolt szilárd hazafiságuktól a haza érdekében csak a legjobbat kell reményleni.

Ha csak egy futó pillantást vetünk is hazánk állapotára, azonnal meg kell győződünk ama nehéz feladatról, mely az új magyar kormányra vár; ha pedig bajainkat részletesebben is vizsgáljuk, ha nevezetesen fontolóra vesszük, hogy a belügyre nézve majdnem egy egész új rendszert kell teremteni — hogy az országos pénzügyeket a fenálló tényleges állapotokkal kiegyeztetni, az állam és népek érdekeit egyaránt kielégítő, helyes nemzetgazdászati elveken nyugvó adóztatási rendszert mielőbb megállapítani égetőleg szükséges — hogy közlekedési eszközeink tetemes hiányait gyökeresen javítani, hazánk életfeltételét, a mezői gazdaságot s nyomasztó állapotban szilárd kereskedelmünket és iparunkat bilincseitől megszabadítani, és ezeknek korszerű fejlesztését sikeresen előmozdítani a legfőbb és legsürgősebb teendők közé tartozik, hogy a közoktatást sok tekintetben elhanyagolt, részben pedig ferde helyzetéből kiemelni, a különféle vallásfelekezetek és nemzetiségek igényeit kiegyeztetni elodázhatlan, hogy az igazságszolgáltatásnak újból szervezése, a nemzet jellemének és szokásainak megfelelő polgári, büntető- és egyéb törvényeknek alkotása a közhitel megszilárdítása és szilárd magánjogviszonyaink rendezése szempontjából halaszthatatlan, hogy végre a nemzet véradójának szabályozása szintén az el nem halasztható sürgős teendőkhöz sorakozik; szóval: ha meggondoljuk, hogy hazánkat szellemileg és anyagilag mintegy újjáteremteni kell: — úgy önkéntelenül azon kérdés merül fel előttünk, vajon ezen beláthatatlan nehézségekkel járó feladatoknak kielégítő sürgős megoldhatása nem haladja-e túl a korlátolt emberi erő képességeit? S mégis, dacára a küszöb előtt álló roppant nehézségeknek, hazánkfiaiban bizonyára azon meggyőződés él, hogy felelős magyar s törvényes kormányunk közreműködésével már rövid idő alatt élvezhetendők alkotmányunk édes gyümölcseit; nem lesz hosszú várakozás szükséges arra, hogy hazánk szellemi és anyagi érdekében teendő üdvös és korszerű intézkedések által egy rendezett állapot tartósan létesítsék, és ezzel az általános elégtelenség előidéztesse.

Es e meggyőződés a legalaposabb, mert a magyar miniszterium működését a nemzet bizalma támogatandja, mely leghatalmasabb eszköz a helyes és kielégítő kormányzatra.

Igen, a haza bizalommal viseltetik az újonnan kinevezett felelős kormány minden egyes tagja iránt, s méltán, mert ők a kormány élére az országgyűlés többsége által vallott elvek harczoaiként hivattak, s mert az osztatlan bizalomra mindannyian magukat szepölten hazafiságuk, törvényes érzelmeik, s kitünő jeles tehetségeik által már rég érdemessé tették.

E bizalom készlet minket is az öröm első napjaiban arra, hogy az összes magyar miniszteriumot, és annak minden egyes tagját hivatásának hajnalán a legőszintebben üdvözljük, és ehez azon forró kívánságunkat csatoljuk:

Adja a mindenható Isten, hogy nehéz feladatunkat, melyre csak egyedül lángoló hazafiai érzelmeik sугalma folytán, feláldozó készséggel vállalkoztak, minél sikeresebben oldhassák meg, és így a nemzet elmaradhatatlan háláját — e legdicsőbb jutalmat, úgy mint alkotmányos új életünk úttörői, minél előbb kiérdemelhessék.

Kik egyébiránt hazafiai mély tisztelettel vagyunk

Pesten, febr. hó 23 kán, 1867.

Méltóságos miniszterelnök urnak és a magas miniszteriumnak alázatos szolgál:

Rottenbiller Lipót s. k.
főpolgármester.

Gerlóczy Károly s. k.,
főjegyző.

Tűzvéd Kolozsvárt.

Rendszabály,

Kolozsvár sz. kir. város részére felállítandó tűzvéd számára.

(Folytatás a vége.)

Vízvezetési osztály.

16) A fecskendőkhozi vízszállítás a városi és magánosok vízfordó szekerein kívül, még vízvezetékkel is láncsorba felállított emberek által fog

eszközöltetni. A sor vagy lánc, mely a vízvezeték számára szükséges vizet hordja, célszerű felállítására és használatára tartozik a tűzoltási igazgató különösen ügyelni.

Ezen láncokat alkotása különösen a magát minden alkalommal kitüntetett derék tanulószóra, valamint a többi intézményeknél részt nem vett iparosok tagjaira, mint timár, molnár, mészáros, szabó, eszmadia, bodnár, takács, kalapos, szőcs és posztócsinálókra stb. bízatik, kiknek feladata a kapott rendelés után a tűzhelyétől vagy a kis Szamosig, vagy valamely legközelebbi kútig vagy víztartó mederig kettős sorba felállítani, s a vizet kézzel kézre adott vízvezeték által a szükség helyére juttatni.

Mind a városi hatóság rendelkezése megjelent bérkocsi tulajdonosok, mind pedig más magánosok, kik vízfordó szekerekkel a tűz helyén megjelentek, kötelesek a vízfordón kívül egy csebet magokkal hozni.

Minden vízfordó szekér mellé legalább három egyen kártyával töltenek és ugyanannyi a víznek a hordótól a vízfecskendőbe leendő átírására fog kirendeltetni a napszámos osztályból.

17) Ezen osztály vezénylete s a rend fenntartása egy a város köztisztviselében álló férfiak közül választás útján alakított polgári választmány-nak fog átadatni, kiknek mindenki engedelmessé kell tartozik.

Ezek, valamint a tizedbeli tűzbiztosok tartoznak időnkint megvizsgálni, hogy a város a tizedek és magánosok vízvezetékai mindig töltve legyenek, télen pedig a fagy elkerülése végett turesen tartassanak.

18) A tűzbiztosok, az osztályvezénylők és valamennyi erre különösen hivatva lévő tagok tartoznak a rájuk bízott bizalmi hivatal, mely alól senki sem vonhatja ki magát, pontosan ezen szabály értelmében teljesíteni, nevezetesen valamely tűz felől kapott tudósítás után rögtön az egész helyére sietni, ottan a rájuk bízott állomást elfoglalni, minden szükségtelen lármát és kiabálástól magokat megtartóztatni, a vezénylőség rendelkezéseit minden ellenmondás nélkül teljesíteni s azokat nyugodtan és meggondolással végrehajtani.

A tűzoltási osztályok egyikének sem szabad még a tűz eloltása után is az igazgatóság engedélye nélkül a tűz helyét elhagyni. Azonban a tűzoltási igazgatóság, mihelyt egyik vagy másik osztály személyzetének további jelentése szükségesé válik látszik, elbocsátását kimondja, de az utódlásról valamint a tűz helyének őrzéséről minden esetre kellőleg kellend gondoskodnia.

A tűzvéd megalakulása.

19) A tűzvéd nagy feladatának teljesítésében állás különbség nélkül mindenki köteles részt venni.

Ezen közzehatás törtenhetik közvetlen az oltás körül ezen szabály értelmében teendő munka által vagy közvetve az által, hogy valaki magát az oltási munkától előre kijelentett akarat folytán megváltja.

20) A megváltási összeg félénkenként előre fizetendő 50 o. é. krjánál állított meg, mely bevétel az oltás körül kitüntetett szolgálatokért az alább következő módon jutalmakra, valamint a tűzoltási szerkezetben vagy ültözetekben stb. szenvedett károk pótlására fog fordíttatni.

21) A tűzvéd első felállításának eszközlése végett a városi tanács által minden tizedben egy arra alkalmas férfi nevezetik ki tized-biztosként, kinek a kapott kinevezés után első kötelessége lesz, a tizedében lakó minden önálló személyt szükségesetében ezen szabály előleges megismertetése után nyilatkozatra felszólítani a felett, hogy tűzvész esetében e szabály értelmében az oltási munkában közvetlen részt venni, vagy magokat megváltani kívánják; az utóbbiaktól a tizedbiztos az első felévi megváltási összeget (50 krajczárt) azonnal átveszi.

A tűzbiztos két külön jegyzéket tartozik vezetni, melyek egyikebe azok, kik oltási munkára ajánlkozott segédmunkásai vagy felajánlott cseledek számának kitételével, a másikba pedig a magokat megváltók névsorban irandók be, s minden későbbi változás ezekben feljegyzendő.

A bevett megváltási összegek a megváltottak névsorának kíséretében az illető félév első 14 napja alatt a tűzoltási igazgatónak adandók át, ki ez átvevett pénzt még azon napon a helybeli kisegítő pénztárba teendő s ellenőrzésével a megváltottak névsorát a helybeli lapok valamelyikében közzé teendő. Azoktól pedig, kik a megváltási díjjal hátralebban maradtak, a felhajtás szükségességében végrehajtás útján haladéki nélkül eszközöli.

Az így bejött összegből a tűzoltási igazgatónak az 5 pont c betűje alatt említett jelentése következtében az ajánlók, jutalmazások és pótványok fognak a városi főbíró vagy helyettese által kiadott utalvány folytán felvételni és az illetőknek kiosztatni.

22) A tizedbiztosnak feladatahoz tartozik még, hogy a tűzvész helyéről fontos ok nélkül elmaradt egyéneket a tűzoltási igazgatónak megnevezze, ki azokat a tanácsnak 10 o. é. frtig terjedő rendi büntetéssel megfenyítést végett följelenteni.

23) A tűzvéd összes tagjai ezen szabálynak feltétlenül alá vannak vetve, következéské az előszabott rendnek meg nem tartása, vagy nemláni

más kihágások, álljanak azok a felvállalt kötelesség önkényes elmulasztásában vagy a tűzoltási igazgatóság rendeletei elleni engedetlenségben, vagy a rendnek bármilyen módoni megzavarásában, a tűzvéd tagjain nyilvános feddéssekkel 10 o. é. frtig terjedő pénzbürsággal vagy egyéb fenyítéssel s végre a tűzvédből kizárással fognak büntettetni.

Jutalmazások.

24) Hogy egyfelől a tűzoltás körüli erély fokoztassék, másfelől kitünő szolgálatuk érdemlett jutalomban részesüljenek, az osztályvezénylőknek, tűzbiztosoknak és tizedbiztosoknak ez irányban is figyelemmel kell lenniök, hogy a tűzoltási igazgató elnökelete alatt tartandó tanácskozásnál, melynek minden tüzeset után legfőbb 3 nap alatt meg kell tartani, ajánlataikat megtehessék.

25) A jutalom rendes és rendkívüli, és áll a kitünő szolgálatnak közzé teendő elismeréséből, és pénz-jutalomból s a tűzoltási előjárás megítélésétől függ, hogy a körülmények tekintetbe vételével a jutalmak körül melyiket alkalmazza.

26) Rendes jutalmakért előre is következők tűzvetnek ki:

a) állandó toronyőr felállításáig azon harangozó, ki legelőbb adott tűzjelt, a mennyiben ez a tűz kiütése után hamar történt, 4 o. é. frttal, s a második 2 o. é. frttal;

b) a tűz helyére legelőbb megérkezett vízfecskendő kocsisa 5, a második 3, s a harmadik 2 o. é. frttal;

c) a tűz helyére legelőbb felt vízfordóval megjelent szekér kocsisa 5, a második 2, s a harmadik 2 o. é. frttal jutalmazatik.

A 65-ös bizottság tárgyalásai.

(Jan. 30-kán.)

(Folytatás.)

Deák Ferencz: Ezt a szót „birodalom” azon értelemben veszem, s hiszem, hogy az indítványozó is ez értelemben vette, a melyben azt az 1848. törvények is, midőn azt mondják, „a birodalom kapcsolatának épségben tartása mellett.”

Ugyanazon értelemben, mint vette azt az 1861-diki országgyűlés, midőn első felvetésben azt mondja a 21-dik szakaszban, „sőt megtörténhetik a birodalomnak ilyképeni jogszert felbomlása.” Továbbá a 21-dik szakaszban azt mondja: „Nem akarjuk mi a birodalom fenállását veszélyeztetni.”

Ily módon nyilatkozik a második felirat is számos helyen, s mindenütt a „birodalom” szót használja: „nem akarjuk mi veszélyeztetni...” ime ismét: „a birodalom fenállását...” itt a 60-ik szakaszban, „a mi az örökös tartományok és a birodalom azon jogait illeti.” — Szóval mindenütt használja a „birodalom” szót, a nélkül, hogy azért akár az 1848-diki törvények, akár az 1861-diki feliratok az ország függetlenségét aláadni, vagy Magyarország alárendeltségét kifejezni akartak volna.

Ebben az értelemben van itt is, és ez nekem legkisebb scrupulust sem csinált azért, mert hogy minő kapcsolatban van Magyarország azzal a fogalommal, a mit birodalomnak neveznek, azt mind a feliratok, mind az 1848-diki törvények, mind a bizottság munkálata részletesen, bőven kifejtik.

Mikor valamely fogalomnak határozott tiszta kifejtése benne foglaltatik a törvényben vagy feliratban, vagy ezen itt elmondott elvekben, akkor a legkevesebb aggodalommal sem vagyok, s hogy egy szóból mást fejtsenek ki, mint a mi világosan kimondott feltételekben és meghatározásokban foglaltatik, arra nézve legkisebb scrupulusom sincs, hogy a „birodalom” szó benne maradjon.

En abban sem látam volna semmit, ha másképen fejtették volna ki, abban sem semmit, ha benne marad.

En sokszor beszéltem négy szem közt erről, és soha sem osztottam azon aggodalmat, hogy ebből valami következtetést lehetne vonni. Nagyon silányan allanának a mi országunk jogai, hogy ha ily szóból, melyet annyiszor használt az országgyűlés, következtetést vonhatnának jogaink csorbítására.

En tehát beleegyezem abba, hogy ezen szó „birodalom” benne maradjon.

Csengery Antal: Nekem azon észrevétel van, hogy ezen kifejezésből, „mind a két fél”, mely javasolva van, nem lehet oly következtetést vonni, minőket Komárom városa képviselője mondott. Ezen kifejezés értelmét megmagyarázza maga a munkálát szerkezete, midőn azt mondja a 30-dik szakaszban: „ohajjúk, hogy miután ő Felsége legmagasabb trónbeszéde szerint is közös kiindulási pontunk a pragmatica sanctio, egy részről a magyar korona országai együtt, más részről ő Felsége többi országai és tartományai együtt egy tekintetessének, mint két külön és teljesen egyenjogú fél.” Ha ezen két félről van szó, és azon módosítvány kifejezésében, melyet Hollán képviselőtársunk javasolt, megnyugszom.

Tisza Kálmán: Tisztelt bizottság! A mi a „birodalom” szót illeti, nem akarok arra nézve hosszas, elvleges következtetésekre bocsátkozni. En tudom azt, hogy lehet úgy magyarázni, mint tisztelt képviselőtársunk magyarázta, s meg vagyok győződve arról, hogy az 1848-ik törvények és az 1861-diki feliratokban, s hogy most is általunk úgy magyaráztatik. Azonban én a kifejezésekben az óvatosságot feleslegesnek soha sem tartom, mert meggyőződhettem bennünket arról a tapasztalás, mert azt, mi régebbi törvényeinkben nem egészen tiszta értelemmel van kifejezve, megtörtént annyiszor,

hogy ellentünk szokták fordítani, s mennyi baj származott az országra a miatt, hogy ellene fordították. Igaz, nem azon értelemben, a melyben az ország értette, de hatalommal fordították ellene, s nem tudtunk ellene tenni.

En tehát egyénileg határozottan járlok azon véleményhez, melyet Ghyey Kálmán nyilvánított, s nézetem szerint azon szónak használatát ily fontos államokmányban, mint a szőnyegen forgó, kerülendőnek tartom.

Áttérve a módosítvány azon részére, mely a kereskedelemre vonatkozik. (Görövé: A kereskedelmi képviseltetés!) A kereskedelmi képviseltetés is mindenestre egy részét képezi a kereskedelmi ügynek, s éppen azért bátor vagyok megjegyezni, hogy azon pontot — legyen tehát a képviseltetés — (Görövé: a consulates!) Ez is elég! de én nem tenném bele. Azon pont, mely azt mondja, hogy a külföld irányában a képviseltetés a birodalmi közös miniszternek teendő közé fog tartozni; azon pont, mely azt mondja, hogy „a nemzetközi szerződések tekintetében felmerülő intézkedések” ezen miniszterium útján fognak tétetni, s a mely végre azt mondja, hogy a nemzetközi szerződések mindenik miniszterium saját törvényhozással közli; azon pont, mondom, megváltoztatása magának annak, a mi a kereskedelmi ügyeket illetőleg e munkálataban eddig mondva volt. Ennek bebizonyítása czéljából kénytelen vagyok a munkálataban végére térni.

A 60-dik ponton kezdődik — ha jól emlékszem — ezen ügynek tárgyalása. A 61-dik pont, felhossa az indokokat, ezt mondja: „egy részről a magyar korona országai, más részről ő Felségének többi országai között időnként várm és kereskedelmi szövetség kötéssék.” A 62-dik: „Ezen szövetség állapítan meg azon kérdéseket, melyek a kereskedelemre vonatkoznak, s meghatározza az egész kereskedelmi ügynek kezelési módját.” Már pedig én azt gondolom, hogy a kereskedelmi képviseltetés is a kereskedelemre vonatkozik.

A 63-dik azt mondja: „A szövetség megkötése kölcsönös alku törtenék. A két félnek felelős miniszteriumai közös egyetértéssel készítsék meg a szövetségi részletes javaslatot, s terjessze azt mindenik az illető országgyűlés elé, s a két országgyűlésnek megállapodásai lesznek ő Felségének szentesítése alá terjesztendők.” Tehát itt ezen kereskedelmi ügyekre és nemzetközi szerződésekre nézve fenn van tartva az országgyűlések elfogadása és helybenhagyása; míg ott csak tudomással járunk az országgyűlések, s a végrehajtás is némi irányban szintén elvételik az illető felelős miniszterektől, s a közös külügyminiszter kezébe adatik.

En tehát e pontot, mely egyfelől a még csak a későbbi pontban javasolt közös miniszterek egyikére bizza a kereskedelmi ügyekre nézve a képviseltetést, és a mely másfelől a kereskedelmi nemzetközi szerződések megkötésénél az országnak eddig fenntartott jogát megszorítja, részemről el nem fogadom.

Zsedényi Ede: En csupán arra vagyok bátor figyelmeztetni az előttem szólót, hogy nekem úgy látszik, hogy más alaphól indul ki, mint a melyen a módosítvány alapszik. Itt csak arról van szó: „ennélfogva a birodalom diplomatiai és kereskedelmi képviseltetése a külföld irányában...” ez nem alkalmazható azon szerződésekre, melyek Magyarország és az örökös tartományok közt kötettek, hanem azokra, melyeket ezek együttesen a külfölddel kötnek. Azért kell ezt elkülönítve intézni, mert ez nem egyenesen csak Magyarországot illeti, de a másik fél is, s így collectiv joga lévén mindkettőnek, tehát a közös külügyminiszterre kell bízni ezen ügyeket. Nem lehet megosztani, nem lehet felbontani, mert hisz a külföld irányában van, nem pedig magunk közt.

Tehát kérdem az előttem szólót, kire bízna ezt másra, mint a külügyminiszterre? Másra bízni nem lehet. — Sőt, megvallo, nekem az nyere-ménynek tetszik, hogy itt az van kimondva, hogy itt mindkét fél miniszteriumával egyetértésben s azok beleegyezésével történik az intézkedés, s hogy mindenik miniszterium saját törvényhozással közli.

Már az 1861-diki feliratban egyenesen kimondtuk azt, hogy: igenis hazánkban vannak fejedelmi jogok, melyeket magára a király személyére ruházt az alkotmány. Ily fejedelmi jog a magyar királynak azon joga, melylyel a külföldi viszonyokat, s így a külügyeket a külföld irányában, legfőbb királyi hatalmával intézi. Ezt egyenesen kimondotta az országgyűlés, s így a mi az ügyeknek elintézését a külföldi hatalmakkal illeti, ez egyenesen a magyar királyt illeti jelenleg is. De miután a fejedelem közös, a külügyeket itt is, ott is ő kezeli; ez a personal unio természetes következtetése. Már most a közös fejedelem alatt, a mi a külföldi hatalmak való intézkedés dolgát illeti, a szerződések kötését másra bízni nem lehet, mint a közös külügyminiszterre, mert itt a külfölddel szemben való diplomaticus képviseltetésről van szó.

(Folytatjuk.)

Levelezés.

Belső-Szolnokmegye. D é z s, febr. 25. — A miniszterium kinevezése óta megyénk- és városunkban folytonos ünnepély. A múlt hét eleje, a hogy a telegramm követeinktől megérkezett, a nemzeti lobogók egész erdeje lepte el a magánosok ablakait, a tornyokat és középületeket; mult csütörtökön este a dézsaknai sóhivatal zenekarával és magával hozott mozsáragyni dörgései között az aknai nép és értelmiségűl kísértetve, nemzeti lobogokkal és fáklyákkal bevonult Dézsra, s országos hírű alkotmányos főispánunk V é é r Farkasnak a megyeházánál tisztelet. Plebanos Benkő Pál jeles és hazafias beszédet tartott a Dézsről összesereglett néphez, s a főispán üdvözlétre. Tegnap reggeli templomozás alkalmával Medgyes Lajos, helybeli reform. lelkes, az alkotmány kivívását vallásos ünnepélylyel szentelte meg, a templomban áhitatos érzélem s hazafi lelkesedéssel összegyűlt hívei előtt. Este az egész város fényesen ki volt világítva, a város- és megyeház a miniszteriumot, ki

rályt és alkotmányt fűzőld, transparentekkel vete-
kedni látszott a fényes kiváltságban, a magánosok
házain is transparentek tűndöklöttek igen sok helyt,
s mozsárgyuk üdvözlései hirdették a közörmöget
verő lelkesedését. Ma köztünk mulató Barna Bálint
szintársulata, a magyar miniszterium kinevezése ün-
nepére díszelőadást rendezett „Mátyás király-
lyá választása” színgéti jeles darabjával. A
helyek már délig el voltak kelve. A vidékből a bir-
tosság egyre gyűlemlik a városba. Ugy tetszik
mintha az emberek halottaikból keltek volna fel.
Az utcák megnépesednek, s az eddig elvonult em-
berek beszédek és közlények lettek. Új élet,
új remény tavasza virul a szívekben. Jövő szom-
bation az egész megye nemessége és értelmisége
be fog vonulni Dézsre. A főispánhoz ünnepélyes
küldöttség menend, s a megye nevében a minisz-
teriumhoz hódolati nyilatkozat fog kifejeztetni. Nagy-
szerű díszbeid tartatik a városházánál, ágyuk dör-
genek és az ünnepély magasztosságát be fogja re-
keszteti a kaszinó termében tartandó nemzeti
tánczvizgalom, hol a hölgyek magyar díszru-
hában jelennek meg. A megye méltó akar lenni
önmagához, mint a multban, a hazafiságban nem
engedé magát tulszárnyaltatni, jelenben annál ke-
vésbé maradhat hátra. Zömlén.

Marosvásárhely, febr. 25. 1867. — E folyó hó
18-kán egyik képviselőnk, Dózsa Elek, távirata
éppen a nögyeleti tánczvizgalomban találván a kö-
zönséget, villámhatást gyakorolt mindenkire és más-
nap délben már nemzeti zászlók tűzettek ki min-
denfelé, este pedig fényes kiváltság és fáklyás-
zene volt.

F. hó 23-kán Marosszékek lelkesebbjei rendez-
tek egy 200 fáklyásmenetet, mely a katonai zene-
karral a kettős fényben úszott város utcáin meg-
indulva, legelőbb Bereczky Sándor, azután Fülep
Albert és végül Bihary Sándor tartottak alkalmi
beszédeket, melyeket a tömeg nagy lelkesedéssel
fogadott és a magyar királyt, hazát, alkotmányt,
miniszteriumot, különböző nemzetiségeket, Deák
Ferencet, a honatyákat sokszorosan megéljenzte,
a Rákóczi, Hunyady- és Klapka-indulók, egy a
Néphymnusz és Kölcsey-hymnusz fölolvátva és ki-
tűnően játszván.

F. hó 24-kén a helyvéthitű főgyébában hálá-
ünnepély gyűjté össze a hazafiakat, halotti, alkalmi
ének és zene után elkész Kovács Áron egy
vallásos ihlettségi és hazafias szellemű jeles kö-
nyörgést, főesperes Péterfy József pedig az alkot-
mány-ünnepélyt tüzetesen magyarázó beszédet tar-
tott. Holnapra az id. főbíró egy több polgárból álló
bizottmányt hívott egybe a további ünnepélyek, je-
lesen a r. kath. főgyébában tartandó háláisten-
tiszteltet rendezése fölött értekezni.

Eddigél minden a legjobb renddel megy,
csendzavarások nem fordultak elő, és reméljük,
hogy higgadt politikai hangulat fogja jelen átalá-
kulásunkat jellemezni. *) r. l.

KÜLFÖLD.

— Az alsó-ausztriai tartománygyűlés mai ülésén
Mühlfeld és társai egy bizottmányt azonnal
választást indítványoztak, melynek feladata
leend: a hadkiegészítési törvény felfüggesztésére
vonatkozólag a kormányhoz intézendő előterjeszt-
vényt szerkesztetni. — Ezen indítvány elfogadtatott.
A február 4-diki kormányi közlemény iránt a bi-
zottmány beadván jelentését, Fessler püspök azt
indítványozza, miszerint fejezze ki a tartomány-
gyűlés azon reményét, hogy a Magyarországgal
kiegyezés alkotmányos uton olyképen fog rendez-
tetni és keresztültvitetni, hogy ez által sem a bi-
rodalomnak szükséges egysége veszélyeztetni, sem
a birodalom hatalmi állása csonkítottatni nem fog.
A bizottmány javaslatlétélei, melyek a bizottmányi
jelentés indokainak méltánylását foglalják maguk-
ban — elhagyandók. Stendel és Schilcher egy által-
ánosságban szerkesztett módosítványt adnak be,
a mit azonban a jelentéstevő, Berger kérelmére visz-
szavesznek, mivel ez utóbbi egyetért Fessler indít-
ványával. Erre a módosított bizottmági javaslat,
mint a mely a telek-törvény felfüggesztésének meg-
nyugtató tudomásul vitelét, Fessler javaslatát, a bi-
zottmányi jelentésnek a tart. gyűlés általi jóváha-
gyását, és a bir. tanácsba való választások iránt
az országos marsalhoz intézendő megkeresést ma-
gában foglalja — egyhangulag elfogadtatott.

FRANCIAORSZÁG. Párisból írják a „Glo-
be”-nak: „Nem régiben elhatározta az Athéni ud-
var, hogy követeket küld Európa udvaraiboz, mi-
szerint a jelenlegi keleti bonyodalmakban a görög
ügy iránt rokonszenvet keltsen. Deliyeni, diplomata,
ki a Tuileriákba utasított, megérkezett Párisba
és azt hisszük, hogy ma fog érkekezni a külügyér-
rel. Deliyani és a többi ügynök főcélja az, a
nagyhatalmakat meggyőzni, hogy Kandia szigete
többé kevésbé Görögországgal kapcsolassék egy-
be. Mi nem hisszük, hogy a küldetésben sikeresen
járjanak el. Kandia kétségtelenül „autonomia”-t,
önkormányzatot fog nyerni, de valószínűtlen, hogy
a sziget a porta fensősége alól kivetessék.”

*) Több levelet jövő számra vagyunk kénytelenek hagyni.
Szerk.

OLASZORSZÁG. A „Köln. Ztg.”-nak írják
Florencezből: „Az utolsó kabinetválság alkalmá-
val, a clericalis párt vélt kormányra jutni. Az öre-
gedő király vallásos félelmére számítottak. „Ő fél
a pokoltól, tehát még semmi sincs veszve”, mondá
egyszer a pápa Victor Emmanuelról, s most e mon-
datra visszaemlékeztek. A katolikus körökben re-
méltek, hogy a király a „tömeg katolikus érzeté-
hez” fog folyamodni, s egy szabadelvű katolikus
miniszteriumot fog alakítani, melyben Menabrea tá-
bornok fogott volna részt venni, ki Humbert her-
ceg házasságát az osztrák főhercegnővel is létre
hozandja, E párt állítja, hogy a király magához is
hívatta a parlament egyik katolikus nevezetessé-
gét, s hogy tőle kérdé, vajlon számíthat-e szolgál-
latára az esetben, ha tanácsadóit a szabadelvű ka-
tolikusok soraiból venni kénytelenítették. E hírek
alapossága kétségbevonható, de jellemző már az is,
hogy terjesztetnek és hívókra találnak.”

Az olasz felhivatalos „Opinione” egy nyilat-
kozik: „III. Napoleon császár beszéde az általa
tárgyalt kérdések színvonalán állott. Magán hor-
dozza az azon értelmiség bélyegét, mely mindig
figyelemmel vizsgálja a legnehezebb politikai és
társadalmi problémákat, századunk szabadelvű ér-
zelmeinek és törekvéseinek leginkább megfelelő,
legmagasabb szempontból. A mi a római kérdést
illeti, a császár csak a demagog conspiratiók
látszik foglalkozni. Mi erkölcsileg biztosak vagyunk
az iránt, hogy a demagog conspiratorok nem fog-
nak felkapni Rómában. A rómaiak biztosítani tud-
ják jogait a szabadság fegyverével, nem pedig
conspiratio és fölkelés által. A császár szavai ösz-
hangzásban állanak a sept. 15-ki egyezményben
fölgjegyzett non interventio elvével. Olaszország nem
kiván ennél többet.

LENGYELORSZÁG. Az „Ángsb. Allg. Ztg.”-
nak a lengyel határokról febr. 16-ról írják: „Ne-
hány nap óta az a hír keringet, hogy Sz. Pétervárt
tervet forralnak Lengyelország oroszításának befe-
jezésére, s pedig oly módon, hogy még ezen neve-
zet: „Lengyelország” is eltűnjék, de ezen hír egy-
általán alaptalan mendemondának tartatott, s nem
is vételetl figyelembe. Most azonban Pétervárról és
pedig hiteles forrásból hirtelen oly tudósítás érke-
zett Varsóba, hogy azon hír teljes hitelt érdemel,
sőt hogy ezen újítást már folyó évi april első nap-
ján életbe is szándékoznak léptetni. Lengyelország,
Varsó és Lublin fővárosokkal két főkörmányzóságra
osztatnék, a kettő közt a Visztula képezné a vá-
lasztó határt. Trepoff tábornok már jelenleg is, mint
a varsói kormányzóság főkörmányzója tekintetik. —
A helytartói állomások egészen megszűnnek. Berg
gróf tábornaggyá fog kinevezeteni, és főparancs-
noksággal ruháztatik fel a katonaság fölött ezelőtti
Lengyelország minden részeiben, s székhelye Vil-
nában vagy Brzescben leend. Ezen hírek Varsóban
legkevesebb sem vonatnak kétségbe, sőt az aziránti
ukaszt rövid idő alatt várják. Mily szigorúan bán-
nak most el Lengyelországban a nyelvet illetőleg,
abból is kitűnik, hogy a lengyel nyelven fogalma-
zott beadványok a törvényhatóságok által egyszer-
tlen félérvetettnek és a folyamodók, kik személye-
sen megjelennek, azon választ nyerik, hogy bead-
ványaik figyelembe nem vétethetnek, mert azok a
bírósg által nem értett nyelven vannak fogal-
mazva.”

OROSZORSZÁG. Szt.-Pétervár. A „Börs.
Halle” írja: „Itt biztosan reménylik, hogy a ke-
leti kérdés el lesz intézve, vagyis a keresztények
helyzete a török uralom alatt a mostanilhoz képest
megjavittatik. Azon tények, melyek a multban és
jelenben igen világosan beszélnek, megérlelték a
nyugoti hatalmak meggyőződését arra nézve, hogy
az itteni politika nem csak jogos, sőt önzéstelen
és a keleti kérdést békés uton csak ennélfogva le-
het megoldani, annyival inkább, mert Franciaor-
szág is, ott felhagy előbbi politikájával, hogy gyö-
keres reformok eszközzése végett működését a mi-
enkhez csatolja. A bürze árcsökkenéssel üdvözölte
ezen tudósítást. Az árfolyamok szilárdabbak, s job-
ban alakultak. Vészharangzók ugyan esőváják
fejüket, de azon hitünkben még sem renditnek meg,
miszerint bék és évet várunk.”

MEXICO. Távirati jelentések szerint Juar ez
Mexico főváros megtámadásán nyomul elő; melyet
Miksa császár 30,000 emberrel védelmez. Miután
a nemzeti gyűlés összejövetele lehetlenné vált,
Miksa császár bizonyos számú előkelőt gyűjtött
össze Mexicoba, hogy velők a császárság további
fentartása iránt tanácskozzék. A gyűlés többsége
ugyan a császár maradása mellett nyilatkozott, a
jelentékeny kisebbség, közte a mexicói érsek is, a
császár rögöni lemondását tanácsolta. Azon hír is
kering, hogy Bazaine tábornagy Diaz juarista tá-
bornokkal alkudoznék, Mexiconak a juaristák ré-
szére leendő átadása felett.

KÜLÖNFÉLÉK.

© A szász nemzeti universitást a comes
márczius 18-ára összehívta a mult évben kiküldött
számadásvizsgáló bizottság jelentésének tárgyalása
és más, abból folyó s a szász nemzet municipalis
alkotmányát érdeklő határozatok hozatala végett.

© Gróf Lázár Kálmán alig indítá meg
„Világ Tükré” című jeles, ismeretterjesztő, hasz-
nos és mulatóképes folyóiratát, melyet közlebb-
ről ismertetünk, s neve, mint szerkesztője, már

is egy más, nagy bőderejt vállalat élén tűnik fel,
mit üdvözölve fogadunk. E vállalat már czímével
édes reminiscenciákat ébresztend a közönségnél, az
nem kevesebb, mint feltámasztása az egykor oly
népszerű „Pesti Hírlap”-nak. A fényesnél fénye-
sebb nevek, melyek ezelőtt két évtizeddel e lap
hasábjain feltűntek, s melyek hosszú sorát híven
örzi a nemzeti kegyelet és történet, többnyire nem
működnek ma a publicistica terén, s azokat pótolni
akarni — mint a program szerényen elismeri —
tulmerész vállalkozás lenne; de elveik képviselé-
sére, eszméik föllevenítésére, s az általok megkez-
dett munka folytatására nem habozik vállalkozni a
szerkesztő elvárataival. Az új „Pesti Hírlap” a
nemzeti közvélemény (tehát az országgyűlés) majó-
ritása előtt meghajolva, a miniszterium és az op-
positio álláspontját egyiránt méltatva, de mindig
azt keresve és használva fel, mi a nemzetre nézve
legtűvösebb, minden irányban független lesz. Első
száma megjelenik márczius 5-kén; előf. ára márcz.
végéig 1 frt, június végéig 4 ft 50 kr. Az előfize-
tési pénzek küldendők Deutsch testvérek, mint ki-
adó-tulajdonosoknak Pestre.

© Udvarhely, a székelyföld anyaszekének
fővárosa, f. hó 21-dikén szokott hazafias, alkotmá-
nyos közszelleméhez méltólag, ünnepelte meg örö-
mét a boldogabb új korszaknak.

© Alvincz mezővárosa (Alsó-Fehérmegyé-
ben) f. hó 25-dikén adott kifejezést hazafias lelke-
sülésének ö Felsége királyi ténye felett, melylyel
a magyar alkotmányt helyreállította s a felelős
magyar miniszteriumot kinevezte.

© Nagy-Enyedről szintén tudósítást vettünk,
miszerint ott az alkotmányos új korszak felvirra-
dása nagy lelkesedések közt mult vasárnap ünne-
peltetett.

— Torda, febr. 26-dikán, 1867. Ma délelőtt
imabázainkban a miniszterium kinevezéseért hálá-
adó imák bocsáttattak az egek urához, melyen sok
nép jelen volt, s abban a városi és megyei tiszt-
vitelők, törvényszék egyénei részt vettek. A boltok
zárvá voltak. A nép nemcsak imabázakban, hanem
úton-útfélen hálálkodik ez eredménynek, s főképp
azért, hogy szabadulhasson mentől hamarabb ez
ideiglenes rendszertől s egyéneitől, kik most úgy
demagogizálnak, hogy ha eddig így viseltek volna
magokat, tán egyet se változtatna meg a nép. r. l.

© A Lajthántuli tartománygyűlések nagy
része már megválasztotta követeit a reichsrathba,
a gyűlések egy része már be is záratt.

© Pest templomában — mint már írtuk
— mult vasárnap tartattak meg a háláadó isteni
tiszteletek az alkotmány helyreállításáért. A görög-
nem-egyesült román község szintén nagy ünnepé-
lyességgel tartotta azt meg egházában; az ünne-
pélyre egy zászlóalj román katonaság jelent meg
zenével, s az isteni tiszteletet az ezred román papja
végzé. A brassói „Gazetă” nem lenne-e szíves ezt
is tudomásul venni a „Zakunfi” és öreg „Presse”
írgató czikkei mellett?

© A „Hon” férfias nyíltsággal támogatja a
miniszterium állását, s több oldalról vett zugolódá-
sokra — miszerint örömtüpeinket az adóbehajta-
sok zavarják — többek közt megjegyzi, hogy gon-
dolja meg mindenki, mikép a magyar miniszterek
üres pénzért mellé tölnek le. A mit — ugymond —
egy hét alatt előrmünnepezzünk, elég volna a ma-
gyar kormányt, egy hónapig a közigazgatás fe-
dezésére. Toasztokkal meg gyertyákkal nem ségi-
tünk rajtok. Aztán felő, hogy a lármás jubileumok-
kal tulesigázzunk a nép követelését a magyar kor-
mány irányában. Csak fizessük az adót, mert ez-
uttal magunknak fizetjük! Követendő tanács.

© Oláhország fővárosából egy bot-
rányos esetről tudósítják lapunkat. A prahora-me-
gyei, Ploesten lakó főispán — prefekt párbajra hi-
vatott ki, de visszautasította; azonban ellenfele vele
Bukurestben a színház előtt találkozván, e hó 21-n
a nép szeme láttára elpáholta.

— Ö Felsége f. hó 20-ról kelt legmag-
sabb elhatározásával Madéfalvai Istvánffy
Pál lovagot a kolozsvári jogakademia igazgatásá-
val megbízott erdélyi országos törvényszéki taná-
csost e téren szerzett érdemeinek jutalmazásán ud-
vari tanácsosi czímmel díjmentesen legkegyelme-
sebben felruházni méltóztatott.

© Ifj. Csáthy Károly, debreczeni lelkes
könyvkiadó bizományában ismét egy magyar, s ez
uttal nagyobb jelentőséggel kiadvány jelent meg.
Czíme: „Magyarország története” 1490—1606. Irta
Istvánfi Miklós, fordította Vidovich György.
Első kötet, első füzet, 152 lap, s ára 1 frt o. ért.
Nyomatott Debreczenben a város nyomdájában 1867.
E munka, melynek első füzeté hozzánk beküldetett,
nem egyéb, mint Istvánfi, a magyar Livius, híres
historiájának latinból magyarra fordított, közhas-
ználatuá tett kiadása. A nyomtatás igen jó, s az
egész kiállítás becsületére válik a debreczeni ki-
adónak. Közlebbi füzet érkezéig bővebben meg-
ismerkedünk avál is, hogy a fordító hogyan felelt
meg nehéz feladatának; addig is alig pár lap át-
futása után lelkesen üdvözöljük Vidovich György
urat, s e munkát különösen ajánljuk olvasónk fi-
gyelmébe.

© Beküldetett szerkesztőségünkhez a követ-
kező zenészerzemény: Szatmári emlék, eredeti lassu
és frís magyar, zongorára Zágonyi Györgytől;
ajánlva Emilia ö nagyságának, a „Családi kör”

szerkesztőjének. Debreczen, ifj. Csáthy Károly hi-
zomány. Ára 30 kr.

Dán László, muzeumi műkertész, elő-
legesen tudatja a rózsakedvelőkkel, hogy a tava-
lynál egy nagyobb rózsakiskola van kezélése alatt
külföldi fajokból, melyek közt a fehér Safitte is
előfordul; márczius végén kivihetők lesznek; jelen-
leg 52 fajta nyári virággal szolgálhat, adagját
olcsóbban a szokottnál, kezeskedve jószágunkról és
kikelésükről. Lakásom a muzeum kertben.

— Pest széépülése. A Duna rakpartján
tizenkét olyan magyar mágnszandékok ház-
négyeszet építeteni, kiknek addig Pesten nem volt
házuk. Köztük van az ösz herceg Bathányi Fü-
löp is.

— Az aradi gazdasági-egylet közlebbi ülésén
Mosóczy Gábor egyleti tag azon sejtelmét
jelenté be, hogy az aradi pálinkagyárakban ural-
kodott marhabetegség tán nem is keleti marhavész,
hanem a most divatozó mesterséges hizlalási rend-
szer következménye, mert most e hizlaló istállók
ajtait s ablakait annyira el szokták zárni, csak-
hogy a marha hevülésbe jöjő s annál több mos-
lékot igyék. Mivel pedig a frís levegő az egész-
ségre mulhatlanul szükséges, ezen istállókban pe-
dig a levegő teljesen meg van rontva, nem egészen
alaptalan a következtetés, hogy a betegség is ez
okból származik.

— Gróf Haller György elhunytáról annak
idejében emlékeztünk volt. Most közöljük részletei-
ben is a szomorú jelentést is, melyet utólagosan
kaptunk, s mely következő: Hallerkői gróf Haller
Jenő, a maga és bátyja gróf Haller Gábor öve-
gye báró Bornemisza Józefa, ennek leánya gróf
Haller Franciska, egy szintén közlebb s távolabb
levő rokonok nevében, a legbánatosabb szívvel je-
lentí szeretve tisztelt édes atyja hallerkői idősb
gróf Haller Györgynek hosszas sorvasztó
betegeskedés után, folyó évi január hó 25-kén,
minekután a szent egyházi szertartás szerint szent-
ségekkel ellátva az Ur Istennel is kibékült, életé-
nek 53 éves korában egy jobb létre átszenderült.
A boldognak földi részei, számos rokon- és jó
barát részvétel kíséretében, boldogult kedvese so-
rába, ugyan e hó 21-kén d. u. 1 órakor Balástel-
kén helyeztetek az anyaföld kebelébe; szelid lel-
kéért pedig az engesztelő áldozat, 28-kán reggeli
10 órakor, Medgyesen a szent Ferenczi templo-
mában mutatottat be a mindenek Urának. Nyu-
godjanak porai! Balástelke, jan. 1867.

— Nemzeti színház. Hétfőn, febr. 18-án
a vendég szereplésből visszatért Dráguss első fellép-
teül „Szapari Péter vagy Budavár vissza-
vétele.” Az előadás elég jó volt, Dráguss a czim-
szerepet szép fölfogással adta, s két igen sikerült
képlet (tableau) élenkíté ez est élvezetét.

Kedden, február 19-én Furedné jutalomjáté-
kaul „Egy férj az ajtó előtt” című operette,
és „Szamártej” című énekes vígjáték adatott
közbejött táncokkal. De a jutalmazott több koszo-
rut és tapsot mint hasznót nyert, mert a világítás
miatt a színház üres volt.

Pénteken, február 22 én a Kövér Lajos által
írt „Szép marquisné” hozott színpadra, ez
egyike a leghatásosabb daraboknak, s Szép né
M. Laura a marquisné szerepét annyí bensőség-
gel, s oly művészi ökölylyel személyesíté, hogy
semmi kívánni valót nem hagyott fenn, pedig ez
kétségteleül a bajosabb alakítások közé tartozik,
s e női jellemben bemutatott könnyelműséget, mely
hódolóinak nagy számával gúnyos kacértságot űz,
ki érzelm nélküli hiúságának annyí nemes szívet
áldoz fel, s ki a hideg számításal meghódítottak
öngyilkosságát, életveszélyes párbajait hideg kö-
zönynyel nézi, és végre a nagy szellemi megráz-
kódatsáson átmenő a hiúságában megalázott, a
szenvedések és lelki gyötrelmek által nemesített,
életfelfételehez visszavitt nőt, ki végre is az oko-
zott sok bajokért, epedések és lelki küzdelmekért
hasznóan bűnbödi, s végre midőn szeret és sze-
relmet nyer, akkor önkéze keverte méreg által hal
el; ezen a szenvedélynek, ezen élethelyzeteknek
megrázó, ezen kezdetben magától eltasztó, de végre
önfeláldozása által megnyerő, magához vonzó sze-
repnek nehezségeit Szép né magas műértelemmel
győzte le az ördögből egyszerre istenivé való nő
szerepét annyí áttértett tanulmánnyal, melegséggel
játszta, s teljes elismerésünk és méltánylatunkat
kell e kedves és nagyra hivatott művésznőnk iránt
kifejeznünk. Színgéti játéka ez este nem elégíté ki
a magasabb műgényeket, szavallata, néhol érthet-
len, sebes, s hangja főként az olvadékony, a meleg
érzelmek kifejezésénél túlerős volt.

A szombatra, február 23-ra hirdett díszelő-
adás az ez este tartott jogász-hál miatt elhalasztat-
ott hétfőre, a helyett „Csók” című 1 felvonásos
vígjáték és a „Pajkos diákok” című operette
adatott, mindkettő elég sikerült.

Vasárnap, február 24-én: „Egy jó madár
vagy a hivatlan vendég” című, Színgéti
Józsefnek 40 arany pályadíjt nyert vígjátéka
adatott elég sikerülten; regéje ez: Hubonyák (Uj-
házi) földbirtokos, egykor külföldi armerseuder,
ki Pesten egy hentesnél menhelyet nyer, s később
annak egyetlen s következőleg gazdag leányát nőül
veszi, s így Pesten több ház, s szép falusi birtok
tulajdonosává lesz. Neje (Drágusné) túlzó páttant
magyar menyecske, ki nem ölti fel a felkapottak

neveléses műveltség utánzását, hanem egy beszéd, néha nyers; de e mellett nemes szívű, hazafias jellemű asszony, ki nem negélezi a fensőbb körök túlzott finomságát, hanem megmarad eredetiségében, megtartja polgári, s nagyon sikerülten visszaadott — beszéd-módot egy életből kapott hű alak, mely minden nyersesége mellett érdeket ébreszt, s be kell vallanunk, hogy Drágusné e szerepet sok élénkséggel s jeles felfogással adta. Férje egy becsületes, 27 évi ittléte alatt is magyarul meg nem tanult egyéniség, ki a magyar öltöny, sarkantyú, s szokásoknak nagy ellensége, s egyetlen leányuknak Linának (Pifkó Lina) mindenképpen külföldit, valami hona belit akar férjül, de neje a testestől lelkestől magyar menyecske, sőt maga a leány is más véleményen van, mert a leány egy derék magyar ügyvédet, Szirteit (Balla) szereti, s bár anyja eleinte, mert a leánykának Szirteivel való egy ártatlan találkozását meglepi, bár dühös, de később a fiatal komoly szándékát telfejti, s főkint miután Szirtei előadja, hogy ő árva maradva, mennyit szenvedett, küzdött, míg felküzdé magát, a nemes szívű anya beleegyezését adja e házasságba, csak egy évet köt ki, hogy az alatt a magyar vejről hallani sem akaró önféjű férjét megnyerhesse s beleegyezését kicsikarja.

Ekkor hoznak egy eléhezett, rongyos armeisendert (Szigeti), ki kimerülve, éhezten rogyott az udvar előtt egybe, a gyöngéd nő rögtön ápolás alá veszi, jól tartja, s miután egy üveg bort felhajtott egészen felidül, roppant csuszó maszó hajlongások s kécsókók közt hálálkodik, iraitat előmutatva, Hubonyák ráismer földjére, s nyakába borulva rendeli, hogy felöltöztessék, s midennel ellássa, s hogy ő sorsáról gondoskodni fog. A 2-ik felvonásban már mint a ház mindenese jelenik meg, roppant követelő, minden eselédet tildőző, azokat magyar öltönyből kivetkeztető, minden alárendeltet sehonai betyárnak nevező. Hű alakja, a fájdalom, nálunk gyakran előforduló ily idegen párveneknek, kik a, hála Istennek, letűnt korszak alatt, néha koldusul érkezve nagy urakká is lettek.

Vadranez (ez neve) Hubonyák pártolatja alatt roppant ur lesz, ki ha eztist tálcán nem hozták a bort (melyet nagyon szeret) hozzá nem nyul, ki a barbar magyarok vad szokásait, rossz ételeit — melyek finom gyömrát elrontják — minduntalan gáncsolja; de a mellett védnökét, ki határtalan bizalom- és szeretettel viseltetik — mint földie — iránta, hol csak lehet, gabona-eladás s más vásároknál is zsidóval szövetekezve csallja, lopja.

Egykor Hubonyák poharazás között bevallja neki, hogy egy nagy titok nyomja lelkét, mely miatt nyugta nincsen, ugyanis ő fiatal korában katona volt, s egy kapusnőnek tette a szépet, de annak egy más katona társa is szépegetett, a szerelemfűtés a két vetélytárs között koresmai czivódást idézett elő, ötlet pofoz taláta ütni vetélytársát, ő pedig egy seres kancsót fejébe vágván, annak szemét ütötte ki, s félve a büntetéstől elszökött, s úgy jött Magyarországra, hol szerencsét talált; de nincs nyugta, mert ha valamiképpen felfedeződik, hogy ő deserteur, hát akkor iszonyu büntetésnek, meggyaláztatásnak lesz kitéve.

A jellemtelen Vadranez ezen bizalmas titkot ki akarja zsákmányolni, s egyenesen kijelenti, hogy ha leányát neki nem adja, hozzá nem erőszakolja, hát fel fogja adni. Hubonyának nem volt választása, s nevének kimondja ezen akaratát. A nő méltó haragra lobban, nyelvel, lármáz; de mire férje roszul lesz, s mire bevallja az ötlet fenyegető veszélyt, visszatér a szívjószág, mely kiengeszteli a nemes jellemű, a férjét szerető, a sorsa felett aggódó nőt, ki egyszersmind Vadranezet utáló leánya sorsa felett is a legiszonyabb tündödben van. Ekkor jelenik meg mentőként Szirtei, Hubonyákné előadja neki a vést, mi szerelmüket s férjét fenyegeti, az iszonyu helyzetet, hogy vagy férjét vagy leányát kell feláldoznia. Szirtei más menedéket nem lát, mint az önkéntes feljelentést, mely a felségnél a büntetésnek kegyelem utján elengedését megnyerhetné teszi, s ez ügy elintézését magára vállalja.

Vadranez már úgy nézi magát, mint mindenek urát, birtokosát, s ott feltétlenül rendelkezik, csak 7 napot tűz ki, hogy a leányt neki adják, melyen túl feljelentésével válni nem akar. Mindenki remeg ez ember rossz szellemétől, ki már a cselédség bajusztát is üldözöbe vette, szerencsére Szirtei a 7-dik nap megérkezik a kegyelemmel, s Vadranez uramat szépen ebrudon kidobják, s Hubonyák is végre beleegyezik, hogy leánya a derék Szirtehez menjen, sőt miután ily derék magyar veje lett, s miután már unokái is csak magyarok lehetnek, hát ő is magyar öltönyben akar a lakodalmon megjelenni; de Szirtei egy, a darab erkölcsi irányzatát jelző mondatban megnyugtatta, hogy ezen elvellenes áldozatot nem kívánja, mert a magyar nem akarja senkire erőszakolni nemzetiségét, szokásait, öltöztet, hanem azok iránt elnézést várva meg tőr maga közt, s országában minden más nemzetiségűt, s az iránt illő méltanyosságot és testvériséggel viseltetik.

Ez a darab meséje. Az előadás nagyon összevágó és stikerült volt, a már fennebb Drágusnének adott méltányos dícséret mellett, még dícsérőleg kell említenünk Szigetét, ki ez este Vadranez szerepében kitünőleg helyén volt; Ujbázt, ki egyike tehetségesebb és igyekvőbb fiatal színészeinknek, s ki Hubonyák szerepét stikerülten adta, és Timárt, ki Gyuri inas szerepében kitünő volt.

Hétfőn, február 25-én az elnapolt diszclodás, melyről jövő számunkban.

UJ POSTA.

— Berlin, febr. 25. Az észak-német parlament mai ülésében 220 tag volt jelen. Az elnökséget Frankenberg korelnök vitte. A gyűlékezett ideiglenesen a porosz képviselőház ügyrendjét fogadta el, és szövegek felállítását határozta el.

— New-York, febr. 23. Az igazságügyi bizottmány az elnöknek vád alá helyezését határozta el.

— Bécs, febr. 25. Az alsó-ausztriai tartománygyűlés mai ülésében a birodalmi tanácsba megválasztottak: Bécs részére: Berger, Kuranda, Mühlheln, Schindler; a keresk. kamara részére: Winterstein; a városi kerületekből: b. Pratobervera, dr. Perger Henrik, dr. Dinstl; a vidéki községekből: Brestl, Kaiser, Unger, Schürer, Mendé. A nagybirtokosok választása csütörtökre leend.

A „K. Közlöny“ magán távsürgönye.
Pest, febr. 27. este. A bécsi kormány hivatalos iratot intézett Zágrábra; abban kijelenti, hogy a Magyarország és Horvátország közti államjogi törvényes viszony felbontása, s az ugynevezett „háromgy királyság“ alapítása illusio. Holnap a magyar miniszterek megjelennek az országgyűlésen, s négy előterjesztést tesznek: az adó további behajtása, ujonczok megszavazása, megyék szervezése s az 1843-ki sajtótörvény és esküdtisékek visszaállítása tárgyában. Ezek tárgyalása valószínűleg szombaton.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Február 27-n: 5% Nemzeti kölcsön 100 frt. 72.30. 5% Metalliques 100 frt 61.90. Kamat 63.80. — Bankrészvény 759. — Hitelintézeti részvény 200 forint 191.90. London 10 ft st. 100 frt 23 1/2, kr 127.50. — Ezüst 125.75. Cs. kir. arany 6. — 1860. kölcsön 89.80.

Február 23-n: Földtehermentési kötvény magyarországi 73.25. Erdélyi 70.50.

T. és felelős szerkesztő DOZSA BÉNYÓ.

HIVATALOS.

1905. 1866.

Hirdetvény.

(85)

(1—1)

Krasznamegye polgári törvényszéke által, Paskuj Bálint Sz. Somlyói kereskedő ellen 470—1866 p. sz. alatt megnyitott csőd, a bukott és hitelezői közt létre jött kiegyezés következtében ezennel megszüntetik.

Kelt Krasznamegyének Sz. Somlyón 1866 december 13 án tartott polgári törvényszék üléséből.

INCE KÁROLY, törvényszéki elnök.

Boros Elek, törvényszéki jegyző.

NEM HIVATALOS.

(71)

25/2

(6—6)

Nyujtsanak a szerencsének kezét!!

200,000 frt.

a főnyeremény, az 1864-diki államsorsjegyek mártius 1-jén Bécsben

történendő húzásakor; a következő és más sorozatokból: 3454, 3176, 3618, 2264, 1284, 537, 2274, 233, 3455, az árak bérmentes beküldése mellett ajánlok:

2 1/2 forintért	1 darab igérvényt
5	2
12	5
24	11

Kívánatra a hivatalos húzási sorozat megszerezhető és a nyert pénz azonnal elküldetik. Ha a fennebbi sorozatokból nem lenne több, úgy másokkal cseréltetnek ki.

COHEN ISAAC, banquier
Bécsben, Kärnthnerstrasse Nro 8.

(62)

(3—3)

Előfizetési felhívás

A CSALÁDI KÖR

VIII. ÉVI FOLYAMÁRA.

Megjelenik minden vasárnap két iven, czimképes színes borítékkal, 12 körajzi arcképpel, évenként huszonegy színezett dívatképpel, eredeti négyesűg himzetmintákkal, 700—800 női munkarajzzal, havonként egy természeti nagyságban kivágott ruhaszabási mintával, hat kötet könyvvel és két történelmi műlappal.

Különös kedvezmények: 12 körajzi arckép, külön lenyomatokban, összesen 50 kr. — A jelen országgyűlés megnyitása: 50 kr. — Eddig megjelent hét műlapunk egyenként 50 kron.

Hat kötet könyvet kapnak t. előfizetők: „Magyar hölgyek könyvtára“ czimen; jó lélekkel mondhatom tehát: lapom legtöbb előnyt nyújt a közönségnek; mert ez ad évenként huszonegy színezett dívatképet, két eredeti kintű műlapot, tizenkét természeti nagyságban kivágott ruhaszabást, tizenkét külön arcképet, harmincznél több eredeti négyesűg-himzetrajzot, nyolczszáznál több hasznos női munka-rajzot és azonfelül négy kötet könyvet.

De nemcsak négy, hét-nyolcz kötetet szeretnék adni mellékletül, és milyen boldogság volna ez reám nézve! Mennyi nemes szórakozást szereznek ez által hölgyeinknek! És nem is oly nehéz ezt elérni. Szerezzen minden előfizetőnk csak egy új pártlót és legalább hét-nyolcz kötet könyv mellékletet adhatok évenként.

Uj félévi nagy műlapunk pedig:

„Imre királyi halála.“

E műlap már készen van és valóban méltó társaihoz és díszére szolgáló magyar hajlékoknak.

A félévi műlapokban, valamint a könyvilletményekben minden féléves t. előfizetőnk részesül, de a félévi díjat két részletben is be lehet küldeni, és a mint a díjat és az érték járó 30—30 krt veszzük, megküldjük az új gyöngyű műlapot azonnal, a három könyvet pedig április elején, a mint kikerülnek sajtó alul.

Szíves gyűjtőinknek azonkívül, ha csak egy új előfizetővel növelik is a lap pártlójának számát, „Emilia beszélői“-vel, vagy ha e két kötetet már birnak, oly emlékekkel kedveskedem, mely legméltóbban fejzi ki lelkiletszükségemet.

Előfizetési-díj: évenyre 3 frt; félre 6 frt; egész évre 12 frt. Azonkívül a rendes félévi műlapért és könyvmellékletekért, félveként 30—30 kr.

A pontos szétküldésről kezeskedem.

Gyűjtőknek hat példány után tisztelet-példánnyal szolgálók.

EMILIA.

Tökéletes pótszer a halmájolaj helyett!

JODIRTER RETTIG-SYRUP
GRIMAULT & Co APOTHEKER PARIS

Ezen gyógyszer Párisban és mindenütt kiérdemelt jó hírnévre tett szert Jódteralmáért, mely benne fel van vegyítve scorbut ellenes növények folyadékával, melyeknek győgyereje a nép közt ismeretes, és melyekben a Jód természetes állapotban jön elő. Igen jól használható gyermekek-nél Lymphatikus, csontgyengeség, és minden mirigyes daganatok ellen, melyek eredeti vagy öröklött scorbutus állapotból jönnek elő. A legjobb tisztító szer, melyet a gyógytan bír; étvágyat gerjeszt, az emésztést elősegíti, és a testnek ruganyosságát és természetes erejét visszaadja. Egyike azon ritka orvosszereknek, melyeknek hatása mindig bizonyos, és mire az orvos biztosan számíthat. Ennélfogva ezen szer naponként használtatik borbetegek ellen Cazenave, Bazin és Devergie orvosok által, a St. Louis kórházban Párisban, mely kórház kizárólag csak a fennebbi betegségekben szenvedőkért áll fenn.

Jódos retek-syrup ára: 2 frt 50 kr. (3—24)
Főraktár Magyarhonban Pesten Török J. gyógyszer.

„Erdélyben Kolozsvárt Wolff J. és dr. Hintz Gy. gyógyszer.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt kapható:

Lelkipásztori gondviselés.

Lelkipásztori Theologia, Theologia v. Cura Pastoralis.
Papnövendékek és lelkészek számára írta Garda József, ker. erkölcsstan és gyakorlati theologia r. tanára a nagyenyedi ref. tanodában.

Ára 1 frt o. é.

A szőlőépítés gyakorlati módja.

miként azt csombordi jószágán létesítette és megírta ifj. b. Kemény István.

Ára 30 kr.

Népszerű méhészkönyv.

Készítette Kiss János. Ára kötve 1 frt 60 kr.

Koronás szőlőművelés.

Írta Báthi Gábor, fintaházi földbirtokos. 11 kömetszeti ábrával.

Ára 30 kr.

Bár a kertem nagyobb volna!

Néhány szó a lagosításról.

Az erdélyi országos Gazdasági-Egyesület kívánságára, kisbirtokosok számára írta br. Bánffy János. Kiadta az erdélyi országos Gazdasági-Egyesület.

Második bővített kiadás. Ára 16 kr.

Tokaj-hegyaljai Album.

Szerkesztették

dr. Szabó József és Török István.

Keleti Gusztáv gyönyörű tájképpel, diszkötésben. Ára 30 frt.

ARÁNYI LAJOS,

Vajdahunyad vára.

1452, 1681, 1866. Szóban és képen. Ára 5 frt.

Alkotmányok gyűjteménye.

I. Kötet az angol alkotmány. Írta Jánosi Ferencz.
— II. Kötet az amerikai egyesült-államok, Svájc, Franciaország, Belgium alkotmányai. Összegejtötte Jánosi Ferencz. 2 kötet. Ára 2 frt 80 kr.

Nyomatozt az ev. ref. fűtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)